

Osztott rendszerek analízise

Színezett Petri hálók

Tejfel Máté

Közönséges Petri hálók

- nincs típusfogalom,
- egyfajta token,
- tokenhalmazok.

Színezett Petri hálók

- színes tokenek – "típus",
- vizsgálható, módosítható,
- token zsákok.

Színezett Petri hálók

Deklarációk:

Típusok $PH = \{1, \dots, N\}$
 $FORKS = \{1, \dots, N\}$

Függvények $FORKS \text{ left}(PH \ x) = x$
 $FORKS \text{ right}(PH \ x) = (x \% N) + 1$

Változók $p :: PH$

Konstansok $N = 5$

Színezett Petri hálók

Helyek:

- név,
- színosztály (lehetséges tokenek),
- kezdeti súlyozás (token zsák).

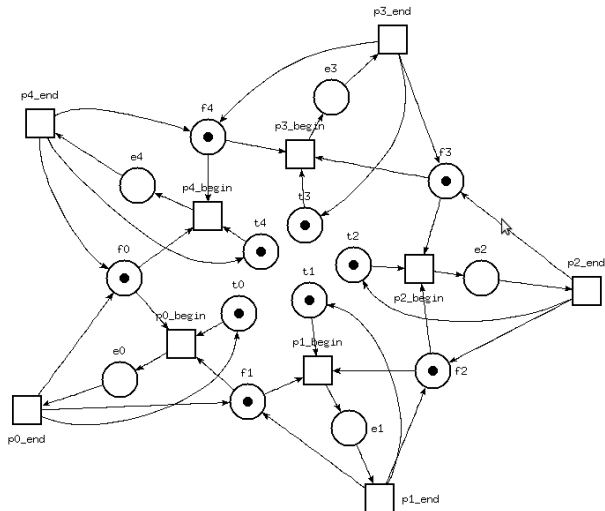
Átmenetek:

- név,
- őrfeltétel.

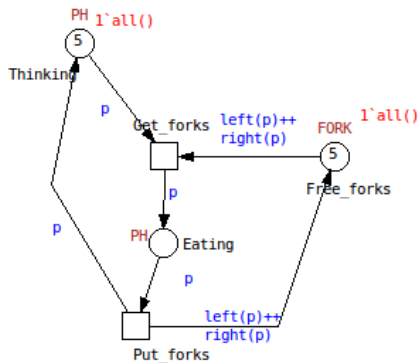
Élek:

- Élkifejezés (értéke token zsák).

Étkező filozófusok közönséges Petri háló

Étkező filozófusok színezett Petri háló

Lekötés: változókhoz érték hozzárendelés.

Lekötési elem (t, b) pár, ahol t egy átmenet b pedig egy $(t$ változóra vonatkozó) lekötés.

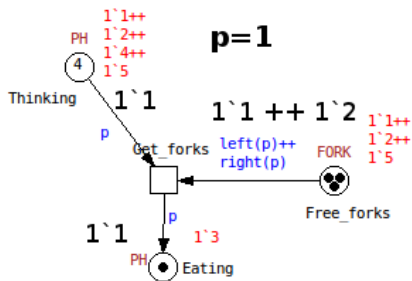
Például: $(Get_forks, < p = 2 >)$.

Egy lekötési elem által meghatározott lépés engedélyezett akkor és csak akkor, ha:

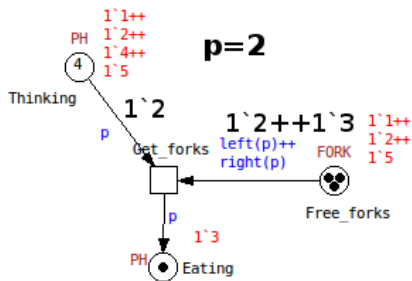
- minden a t átmenetet megelőző helyen van elegendő (megfelelő színű) token,
- t örfeltétele igaz.

Az engedélyezett lépéseket egymással konkurensen is végrehajthatjuk, ha a két lépéshez együtt is van elegendő erőforrásunk (kellő mennyiségű, megfelelő színű token a megelőző helyeken).

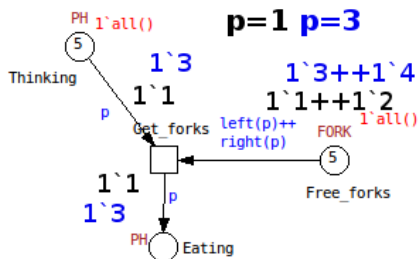
Engedélyezett lépés

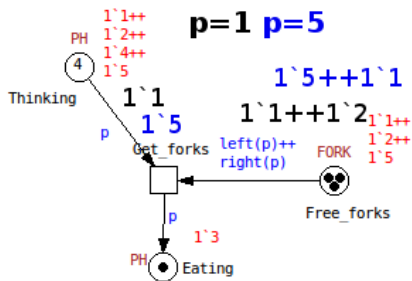
Nem engedélyezett lépés

Konkurrencia

Konfliktus

Formális definíció

Definíció (A színezett Petri háló)

$CPN = (\Sigma, P, T, A, N, C, G, E, I)$ egy rendezett n -es, melyre teljesül, hogy:

- (a) Σ típusok (színhalmazok) véges, nem üres halmaza,
- (b) P helyek véges halmaza,
- (c) T átmenetek véges halmaza,
- (d) A élek véges halmaza, melyre: $P \cap T = P \cap A = T \cap A = \emptyset$
- (e) N egy csúcs függvény: $(N :: A \rightarrow P \times T \cup T \times P)$
- (f) C egy szín függvény: $(C :: P \rightarrow \Sigma)$

Formális definíció/2

(g) G egy őrfeltétel függvény, amely az átmenetekhez logikai kifejezéseket rendel:

$$\forall t \in T : [Type(G(t)) = Bool \wedge Type(Var(G(t))) \subseteq \Sigma]$$

(h) E egy élkifejezés függvény, melyre: $\forall a \in A :$

$$[Type(E(a)) = C(p(a))_{MS} \wedge Type(Var(E(a))) \subseteq \Sigma]$$

ahol $p(a)$ az $N(a)$ -ban szereplő hely.

(i) I egy inicializáló függvény, melyre:

$$\forall p \in P : [Type(I(p)) = C(p)_{MS}]$$

Megjegyzés

X_{MS} az X -beli elemek zsákját jelöli (multi-set).

Definíció (Lépés)

Formálisan egy lépés a lekötési elemek egy zsákja.

Definíció (Engedélyezett lépés)

Egy Y lépés engedélyezett egy M súlyozás mellett, ha:

$\forall (t, b) \in Y : G(t)\langle b \rangle = \text{True}$, valamint

$$\forall p \in P : \sum_{(t,b) \in Y} E(p, t)\langle b \rangle \leq M(p)$$

Definíció

Ha egy Y lépés engedélyezett egy adott M súlyozás mellett, akkor végrehajthatjuk. A végrehajtás eredményeképpen a következő M_2 súlyozás jön létre:

$$\forall p \in P : M_2(p) = (M_1(p) - \sum_{(t,b) \in Y} E(p, t)\langle b \rangle) + \sum_{(t,b) \in Y} E(t, p)\langle b \rangle$$

Megjegyzés (Jelölés)

Azt, hogy M_1 -ből az Y lépés hatására M_2 -be jutunk a következőképp jelölhetjük: $M_1 [Y > M_2$

Ilyenkor azt mondjuk, hogy M_2 közvetlenül elérhető M_1 -ből.

Definíció (Végrehajtási sorozat)

Súlyozások és lépések megfelelő sorozata:

$$M_1 [Y_1 > M_2 [Y_2 > M_2 \dots M_n [Y_n > M_{n+1}$$

Definíció (Elérhetőség)

M_{n+1} elérhető M_1 -ből, ha

$$\forall i \in [1..n] : \exists Y_i : M_i [Y_i > M_{i+1},$$

azaz létezik végrehajtási sorozat M_1 és M_{n+1} között.